JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1853. **Zaturdag 19 Februarij.** **N°. 14.**

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco.*

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën *met derzelver herhaling* is **zestig duiten** voor de **vijf woorden**, behalve het zegel.

Benoemingen.

Bij Koninklijk besluit van 19 Februarij 1852 no. 65, is *Isaac Mendes da Costa*, gewezen 1 luitenant der infanterie in Nederlandsch-Indie, ontheven van de smet van eerloosheid en al de gevolgen van dien, welke als nog op hem rusten uit kracht van een vonnis van den krijgsraad te Samarang van 21 October 1844, geconfirmeerd bij sententie van het hoog-militair-geregtshof in Nederlandsch-Indie van 29 November 1844, waarbij hij tot onteerende straffen is verwezen.

Bij Koninklijk Besluit van 4 December 1852 no. 77, is *John Mayes* vroeger koopman te Batavia, thans geëmploijeerde ten kantore van de heeren *Adam & Co.* te Soerabaya), voor het vervolg ontheven van de smet van eerloosheid en al de gevolgen van dien, welke alsnog op hem rusten uit kracht van een vonnis van den raad van justitie te Batavia, van 18/22 Augustus 1849, bekrachtigd bij arrest van het hoog-geregtshof van Nederlandsch-Indie, van 16 Januarij 1850, waarbij hij tot onteerende straffen is verwezen.

Civiel Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, onder toekenning van pensioen, de architect 2 klasse bij de buitengewone geniewerken te Willem I, *F. Jonckx.*

ONTHEVEN:

Eervol, van de verdere waarneming der functien van landmeter der 1 klasse te Samarang, hem voorloopig opgedragen bij besluit van 3 September 1843 No. 19, de ingenieur van den waterstaat en 's lands gebouwen *W. Kraft*, en zulks ten gevolge van zijne benoeming tot administrateur der houtstapelplaats te Boenga (Soerabaija).

BENOEMD:

Tot ontvanger van het regt van successie en overgang onder christenen, te Samarang, *Ch. de Chauvigny de Blot*, benoemd assistent-resident voor de comptabiliteit aldaar.

Tot landmeter der 1 klasse te Samarang, *H. E. de Vogel*, eervol ontslagen aspirant-intendant bij de militaire administratie.

INGETROKKEN:

Op zijn verzoek, eervol, de aan Mr. *R. W. J. C. Bake* verleende admissie als advokaat en procureur bij den raad van justitie te Soerabaija.

Militair Departement.

BIJ HET WAPEN DER INFANTERIE.

BEVORDERD:

Tot Tweede Luitenants:

Bij het 2de bataillon, de sergeanten *A. F. J. Catoire*, van het 7de bataillon, *F. E. C. Merens*, van het 14de bataillon.

Bij het 4de bataillon, de sergeant *P. E. Suijs*, van het 11de bataillon.

Bij het 6de bataillon, de sergeant-majoor *F. A. Steevert*, van het 10de bataillon.

Bij het 7de bataillon, de sergeant-majoors *H. J. van Lith*, van het 1ste bataillon, en *F. M. Mulder*, van het 11de bataillon, en de sergeant *A. L. Chambrij*, van het 8ste bataillon.

Bij het 9 bataillon, de sergeant *F. G. M. Engel*, van het 3 bataillon, en de sergeant-majoor *S. Berends*, van het garnizoens-bataillon ter Sumatra's Westkust.

Bij het 10 bataillon, de sergeant *H. F. Sterk*, van het 7 bataillon.

Bij het 11 bataillon, de sergeant *G. P. Gorissen*, van het 1 bataillon.

Bij het 12 bataillon, de sergeant-majoor *W. van Leyden*, van het 13 bataillon.

Bij het 14 bataillon, de sergeant-majoor *H. F. Beeckman* van het 2 bataillon.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den kapitein der infanterie *W. van Geusau.*

Advertentien.

Op daartoe bekomen last, wordt bekend gemaakt dat Zijne Excellentie de Gouverneur Generaal gewone audientie zal verleenen op Zaturdag 26 dezer, des morgens ten acht ure, aan het gouvernements-hôtel te Rijswijk.

Belanghebbenden worden verzocht, hunne namen duidelijk te schrijven en hunne titels te vermelden bij de aan den adjudant van dienst, te doene aanvragen om audientie.

BATAVIA, 8 *February* 1853.

De Kapitein-Adjudant,
VAN HEERDT.

De waarn. resident van Soerabaya brengt ter kennis, dat op Zaturdag 5 Maart 1853 in den dalem van den regent zal worden uitbesteed het leveren gedurende 1853 van gras aan het detachement Djajang-secars aldaar, de gouvernements postpaarden in de afdeelingen Soerabaya en Grisee, en de trekossen voor de policie te Soerabaya.

Vendutien.

Op Maandag 21 Februarij, voor rekening van het gouvernement, bij 'slands equipagewerf te Batavia, eenige voor de dienst afgekeurde en overtollige marinegoederen.

Op Dingsdag 22 Februarij, voor de woning van den heer *S. B. Dumans*, op Parapattan (weg van Mentang), door gebr. *Roselje & Co.*. uit hoofde van vertrek, van eenen netten inboedel. Bijgebragte goederen, mits ongelimiteerd, zullen worden aangenomen.

Op Woensdag 23 Februarij, voor de woning van wijlen den WelEd. Gestr. Heer *H. D. A. Smits*, op Goenoeng-Saharie, door gebr. *Roselje & Co.*, van eenen netten en wel geconserveerden inboedel, paarden, rijtuigen, enz. Op Dingsdag te voren te bezigtigen.

Op Donderdag 24 Februarij, voor het locaal van *E. S. Voute*, makelaar, vroeger het gewezen Haagsche Koffijhuis, van diverse meubelen, chitzen, paarden, wagens, enz.

Op Vrijdag 25 Februarij, voor het commissiehuis van *A. van Ommeren & Co.*, van twee daguerréotype toestellen, diverse negotiegoederen, enz., alsmede een erf, bebouwd met een steenen huis, staande en gelegen te Pakodjan, blok P, 8e. deel no. 61, verponding no. 1109.

Op Zaturdag 26 Februarij, des morgens ten 10 ure, in het lokaal der Beurs, voor rekening van het gouvernement, van eene hoeveelheid van 40,000 Mexikaansche dollars, en zulks bij kavelingen van 1000 stuks.

Op Maandag 28 Februarij, voor een der recherche-pakhuizen aan den kleinen boom, door *A. van Ommeren & Co.*, van circa 300 picols staal, bladkoper, ijzerwerken, waaronder verscheidene groote aanbeelden, kettingen, touwwerk enz.

Vertrekkende Personen.

De ondergeteekende is voornemens Java voor eenen korten tijd te verlaten; zijn gemagtigden zijn de heeren *C. S. A. Thurkow* en Mr. *H. A. des Amorie Van der Hoeven*, beiden te Samarang; laastgenoemde zal van den 15den April e. k. belast zijn met de liquidatie.

G. L. VAN DER ELST.

Mevrouw de wed. *M. E. Boerlage*, geboren *Clausen*, vertrekt naar Nederland; gemagtigde de heer *G. L. Dorrepaal;* terwijl, als gemagtigde der gezamenlijke erven van wijlen den heer *T. F. Boerlage*, blijft fungeren de heer *H. F. Morbotter.*

Naar Nederland *J. L. B. Engelhard;* gemagtigde de heer *E. Francis*, president van de javasche bank.

Schepern naar Nederland.

L. A. Hoogenstraaten naar Banka.

J. G. Bennink naar Nederland,

Aangekomen Vreemdelingen.

Van 11 *tot en met* 17 *Februarij* 1853.

Hotel der Nederlanden. Mevr. Schultz en familie, van Batavia. — Dr. Bunte, van de reede. — J. Kramp, van idem. — A. Knappert, van idem. — Verbreg, van idem. — Dr. Spanjaard, van Kaap de Goede Hoop- — J. Carst, van de reede. — Geerling, van idem. — de Heer, van idem. — B. Gerrij, van Singapore. — Aquasie Boachie, van Buitenzorg. — Vogelsang, van idem.

Marine Hotel. W. N. Crap Hellingman, van Samarang. — M. L. Pini, van idem. — J. Penneij, van Singapore. — Langus, van idem. — H. Quarles van Ufford, van de kaap de Goede Hoop. — M. C. van Vreeland, van Rio Janeiro. — M. J. Carlier, van idem.— D. H. Kramer, van Rotterdam. — H. L. Kaijser, van Liverpool.

Hôtel Willem II. C. L. Casteren van Cattenburch, van Depok. — W. A. S. Valberg, van Soerabaija. — B. Jensen van idem.

Rotterdamsch Hotel. Henry Gudar, van Hongkong.— John Lewis, van idem. — A. D. Camesome, van idem. — Williams Escott, van idem. — J. R. Lagerklou, van Hamburg, H. Dosan, van Singapore. — Hall, van idem. — W. F. Marriots en famillie, van idem. — Levin Josephs, van idem. — Jan Graij, van idem. — E. H. Snow, van idem. — James Duncan, van idem. J. G. Johnston, van idem. — J. H. Bogle, van idem. — Mac Donald, van idem. — Matthews, van idem — Martin Rinlok, van idem. — Z. Crasbij, van Boston. — Ross, van Batavia. — Chatelain, van Onrust.

BATAVIA.

Sedert Maandag l.l. is de bekende zaak van den persoon van *Gibson*, gezagvoerder van den Noord-Amerikaanschen schoener *Flirt* en deszelfs stuurman *Graham*, beschuldigd van hoogverraad, als hebbende zij getracht den sultan van Djambi tegen het N. I. Gouvernement op te ruijen, voor den raad van Justitie alhier, alwaar zij sints lang aanhangend is geweest, in behandeling gekomen. De persoonlijke en getuigen verhooren zouden in deze week afloopen en men verneemt dat de pleidooijen Maandag aanstaande zullen plaats hebben, waarna wij hopen in staat te zullen zijn, den afloop van dit regtsgeding te kunnen mededeelen.

— In den avond van den 15 dezer had in het locaal van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen, eene algemeene vergadering plaats van het alhier gevestigd departement der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, onder voorzitterschap van den heer *Wassink.*

Na de resumtie der notulen werden wederom eenige nieuwe voorgestelde leden geballoteerd en aangenomen.

Hierop volgden eenige mededeelingen van algemeenen aard, waarna de Voorzitter in korte bewoordingen het treffend verlies herdacht, dat ook deze afdeeling geleden heeft door het afsterven van den algemeen betreurden heer *H. D. A. Smits*, die sedert den korten tijd van haar bestaan zich zulk een ijverig voorstander harer belangen had betoond, en zulk een gewigtig deel in hare handelingen genomen had als lid van de Commissie der Werkzaamheden.

In zijne plaats ter aanvulling dier commissie werd alstoen met unanieme stemmen benoemd de heer *D. L. Wolfson*, luit. ter zee 1 klasse.

De voorzitter had nog het genoegen gunstige mededeelingen te kunnen doen, nopens den toenemenden bloei van de door de afdeeling opgerigte naaischool voor meisjes op Bazar Baroe.

Na de benoeming eener kommissie van kiezers tot vaststelling van beoordeelaars over de ingekomen beantwoording der prijsvraag: Over het onderwijs der Javanen, sloot de voorzitter de vergadering.

Vooraf echter betuigde hij zijn leedwezen, dat de deelneming en medewerking der leden dezer afdeeling tot het algemeene doel zoo weinig en zoo beperkt bleven. Hij meende aanleiding te mogen vinden in de vruchten, welke deze afdeeling nu reeds heeft gedragen en voor de toekomst nog belooft, om de leden op te wekken tot meerdere aansluiting en krachtiger bijstand tot bereiking van het schoone doel, hetwelk men zich bij den aanvang heeft voorgesteld, en gaf den wensch te kennen, dat hiertoe een ieder in zijn kring de handen mogt in een slaan. Zonder dat is het bestuur ontoereikend om daden van eenig aanbelang ten uitvoer te brengen en men doet onregt het in dien toestand de onverdiende blaam van werkeloosheid en wat dies meer zij aan te wrijven.

Hartelijk hopen wij dat deze welmeenende wenken ingang mogen vinden ook bij hen, die nog van verre staan en de geest van onverschilligheid wijke van deze zoo algemeen erkende heilzame instelling in deze gewesten.

— Op den 16den Februarij is ter reede alhier aangekomen, Zr. Mr. Transport schip *Merwede*, onder het bevel van den luitenant ter zee der 1ste klasse *M. C. van Vreeland*, den 17den Augustus A°. P°. Hellevoetsluis verlaten en aan boord hebbende, officieren en manschappen tot suppletie van Z. M. marine in Indie.

— Ter dezer dagen heeft de luitenant kolonel der Bataviasche Schutterij, de heer *L. M. F. Plate*. uit hoofde van Z. W. Ed. Gestr. vertrek naar het Moederland, dat kommandement neergelegd en overgegeven aan den Ridmeester, kommandant der kompagnie kavalerie dier schutterij, de heer *E. A. Schill.*

Sedert jaren in verschillende rangen bij die schutterij dienende, zoo wist de heer *Plate* steeds door zijn beleefd en minnelijk karakter, door de waardige wijze waarop hij immer dat bevel voerde, de hoogachting en toegenegenheid van het geheele korps te verwerven, en het verlaten van hetzelve wordt gewis door ieder lid der schutterij betreurd, terwijl voorzeker ieder hunner het edelaardig karakter van dien hun gewezen chef op hoogen prijs zal blijven stellen.

— Men leest in de *Javasche Courant* van heden:

Op het berigt dat zich bij de Zutphensche eilanden veertig praauwen hadden vertoond, aan welke door

---

De Beerenhuid.

Herinneringen van de boorden der Sabino.

I.

De Canadanen zijn onvermoeide roeijers; ze zijn tot de verste streken van Amerika doorgedrongen, waar slechts rivieren waren, die eene boot dragen konden. Een krachtig gestel stelt hen in staat, alle klimaten te verdragen, de gestrengheid des winters aan de oevers van het Huronmeer, zoo goed als de verslappende hitte van Louisiana. Het liefst bezochten zij den St. Laurens, den Ohio, den Missourri en Missisippi; Nieuw-Orleans trok een groot aantal dezer rivier-nomaden aan; zij verhuurden zich daar als matrozen bij de kustvaarders of bij de kooplieden, die met groote booten de rivieren van Louisana opgaan, om overal handel te drijven. Deze stoute zwervers waren Europeërs, inzonderheid Franschen, die naar Amerika gekomen waren, om hun fortuijn te maken, waartoe de kustvaart hun een zeker middel aanbood. Hun bedrijf had overigens zijne moeijelijke, gevaren en onaangename zijden. Men moest tegen een gevaarlijk klimaat kampen, de gele koorts en soms ook andere epidemiën niet schuwen, daar de pokken vroeger de bevolking jammerlijk teisterden. De Canadanen, fantastisch en onafhankelijk, waren niet altijd handelbaar; er was soms slechts een hard woord of eene onheusche behandeling noodig, om deze gewoonlijk zoo stille en gedweeë roeijers uit den band te doen slaan. De kustvaarder moest dus veel geduld oefenen, maar werd daarvoor ook ruimschoots beloond. Op alle plaatsen, waar hij landde, om zijne waren te verkoopen, was hij steeds lief en welkom. Men ontving hem met achting, want de meesten der rijke planters waren als hij begonnen, wat nogthans niet wegnam, dat zij zich door de welbespraaktheid en overredingskunst van den reizenden koopman vangen lieten. Deze had steeds eene plaats aan den gastvrijen disch des planters. Na het middageten als hij de vrouwen en kinderen door zijne verhalen verlustigd had, opende de kramer zijne pakken, de beste waren steeds tot het laatst sparende, zoodat de familie des planters, na zich van de noodigste dingen te hebben voorzien, de verzoeking niet weêrstaan kon, om ook op minder noodzakelijken te bieden. Ten aanzien van de betaling rigtte zich ieder naar het gebruik dier dagen, daar de prijs 't zij in klinkende munt, 't zij in voortbrengselen van den grond tegen den naasten oogst voldaan werd. De koopman zette op deze wijze met aanzienlijke winst langs de kusten van Louisiana eene menigte verouderde artikelen af, die in Europa geen aftrek zouden gevonden hebben. De stoombooten hebben langzamerhand aan dezen kleinen handel een einde gemaakt; de bezitters der barken zijn planters of kooplieden geworden. Reeds voor lange jaren zag ik de laatste van die kustvaartuigen verlaten en vermolmd aan het strand liggen.

Dezulken onder de roeijers, die de voorzigtigheid hadden, een spaarpenning ter zijde te leggen, hebben in de zuidelijke en westelijke staten landerijen gekocht. Wie niets bezat, begaf zich in de bosschen, leefde van de jagt, verbouwde hier en daar een weinig maïs en hield op deze wijze het midden tusschen de Amerikanen, die op groote schaal het veld ontgonnen, en de Indianen, die voor de blanken het veld ruimden. Eenigen leefden zelfs midden onder de Indianen, gelijk zich soms huisduiven met houtduiven vermengen. Waar men zulke lieden op 't gebied der Vereenigde Staten of de engelsche koloniën aantreft, in de provinciën van Oud- en Nieuw-Mexico, noemen zij en hunne nakomelingen zich hardnekkig Canadanen, wat na hunne schatting zoo veel als Franschen heeten moet; ook spreken zij nog meest de taal des lands, dat hen ten volle heeft vergeten. Slechts in één punt onderscheiden zich deze dolende ridders der wildernis van de amerikaansche *pioneers*; deze gaan in massa voorwaarts, terwijl genen afzonderlijk als voorposten vooruittrekken.

Ten tijde, toen de kustvaarders het bezoeken der rivieren van Louisiana begonnen op te geven, in 't begin des jaars 182*, zag men in N*, het laatste dorp, dat men aan de Roode Rivier naar 't westen aantrof, eene groote boot met drie roeijers landen. Zij voeren als

de kustbevolking plannen van zeeroof werden toegeschreven, heeft de civiele gezaghebber der Lampongsche districten, zich met de te Telok betong gestationneerde kruisboot no. 35, derwaarts begeven, evenwel zonder er in te slagen, deze of eenige andere verdachte vaartuigen te ontmoeten.

Men vermoedt dat het rajatpraauwen van Lingga zijn geweest, en dat zij zich voor de tripang-vangst naar het Prinsen-eiland of naar Krakatau hebben begeven.

De cholera bleef te Telok-betong heerschen, en was ook laatstelijk aan de Hoendoe-baaij uitgebroken, werwaarts onmiddelijk geneesmiddelen werden afgezonden.

— Men leest in het *Soerabayasche Nieuws- en Advertentie-Blad* van 12 Februarij jl. No. 6.

Als eene bijzonderheid kunnen wij vermelden dat het op den 7den Februarij, 's namiddags ten 5 ure bij zware donderbui en een' stijven noordwestenwind. op de reede alhier een' oogenblik heeft gehageld; de hagelsteenen waren ongeveer zoo groot als eene groote erwt. Dit verschijnsel is waargenomen door den wachthebbenden officier aan boord van Z. M. fregat *Nehalennia*.

NEDERLAND.

Particuliere berigten uit Amsterdam deelen mede, dat de heer *Grandpré Molière* tot President van de Nederlandsche Handel-Maatschappij benoemd is.

— Naar men uit 's Gravenhage verzekert, zal de onlangs gepensioneerde eerste luit.-adj. *M. J. Worbert* graaf *van Wassenaar*, als gemagtigde van Z. K. H. prins *Hendrik der Nederlanden*, wat betreft de exploitatie der tinmijnen op Billiton, dezer dagen naar deze gewesten vertrekken.

— In de *Indiër* van 21 December wordt medegedeeld, dat bij koninklijk besluit van 30 November No. 90 aan den Ridmeester *J. Popp* van het regiment O. 1. kavallerie, met verlof in Nederland, op zijn verzoek, is verleend een eervol ontslag uit Z. M. militaire dienst onder toekenning van pensioen, en met vergunning van het blijven dragen van de activiteits-uniform van het wapen, waarbij hij in Oost-Indie heeft gediend.

Wij ontleenen aan de Nieuwe Rotterdamsche Courant van 23 December jl. de volgende berigten:

Belgie.

Brussel, 22 December, Het ministerie heeft heden bekend gemaakt, dat eene overeenkomst gesloten is, tot verlenging van het tractaat met het tolverbond.

Gisteren en heden heeft de kamer van afgevaardigden in hare afdeelingen beraadslaagd, over het voorloopig met Frankrijk gesloten handels-tractaat.

Frankrijk.

Parijs, 21 December ('s morgens.) De Senaat houdt heden eene zitting, waarin hij zich niet alleen zal bezig houden met het ontwerp-besluit tot wijziging der constitutie, maar waarin hij, naar men zegt, tevens mededeeling zal ontvangen van het Keizerlijk decreet, waarbij wordt bepaalt, dat de erfelijkheid van den troon overgaat op de linie van *Jérôme Napoleon*, wanneer de Keizer, zonder mannelijke erfgenamen mogt komen te overlijden. Met betrekking tot den inhoud van het ontwerp-besluit tot wijziging der constitutie, is nog niets met bepaalde zekerheid bekend; alleen blijft men van gevoelen, dat de meerderheid zich, bij haar te nemen besluit, weinig bekommeren zal om de talrijke bezwaren die reeds door de oppositie geopperd zijn.

Het hof bevindt zich thans te Compiegne, waar ieder zich bij uitsluiting aan het vermaak schijnt te wijden. Na de terugkomst van den Keizer binnen deze hoofdstad zal, zegt men, eene wijziging tot stand komen in de houding der legitimistische partij tegenover den Keizer; die partij moet voornemens zijn zich hoe langer zoo meer af te zonderen. Aan de andere zijde verneemt men, dat de regering voornemens is eene toenadering te bewerkstelligen met eenige der voornaamste leden van de Orleanistische partij, die zich bereid verklaard moeten hebben, om hunne adhaesie aan den nieuwen regeringsvorm te schenken.

De 1,500,000 franco, welke vastgesteld zijn als dotatie voor de leden der Keizerlijke familie, zullen als volgt worden verdeeld: prins *Jérôme* 1,000,000 francs, diens zoon 300,000 frs. en de princes *Mathilde* 200,000 francs.

Men verhaalt, dat de Keizer, vóór zijn vertrek naar Compiegne, een decreet geteekend heeft, waarbij wordt bevolen, dat de fortificatiewerken van Havre vernietigd zullen worden en vervangen door gedetacheerde forten.

Van goederhand wordt thans beweerd, dat de regering, toegevende aan de veelvuldige bij haar ingekomen bedenkingen en aan de protestatien van den aartsbisschop van Parijs, besloten heeft om geen speelbanken op te rigten.

Ook heden weder is de Indépendance Belge inbeslag genomen; de reden van al die strenge maatregeen tegen dit blad, is onbekend.

Abdel-Kader zou eerst Maandag van Marseille vertrekken; de Emir heeft er acht dagen willen vertoeven, ten einde er zijne vrouwen en kinderen, vóór het aanvaarden der groote zee-reis, te doen uitrusten.

De bijna honderdjarige abt. *Joseph Lemerie*, heeft zich tegen het herstelde Keizerrijk verklaard.

Duitschland.

Weenen, 18 December. Heden is de wet op het houden van vereenigingen uitgevaardigd. Ingevolge die wet is het volstrektelijk verboden staatkundige of andere vereenigingen te houden, waarin kwestien betrekkelijk de wetgeving of de regerings aangelegenheden behandeld mogten worden. Tot het houden van elke andere vereeniging zal men vergunning moeten hebben òf van den keizer zelven, òf van den minister van binnenlandsche zaken, òf van het plaatselijk bestuur, in overeenstemming met het doel dat zich eene vergadering mogt voorstellen te bereiken. De vergunning tot het houden eener bijeenkomst zal echter onder zekere voorwaarden, waaraan men zich stipt zal hebben te houden, verleend worden.

— Graaf van *Galuchowsky*, dien men als gezant te Parijs doodverwde, zal, zoo men wil, als zoodanig naar St. Petersburg vertrekken.

Frankfort, 19 December. Het is der policie tot dus verre niet gelukt de daders van de hier gestolene wissels te ontdekken. Zij is er echter in geslaagd om den vervaardiger der sedert eenigen tijd in omloop zijnde valsche 1 en 2 gulden stukken te ontdekken, dien men in het naburige dorp Zalsheim op heeter daad heeft betrapt.

— Bij het toenemend handelsverkeer te Manheim, heeft de Oostenrijksche regering het noodig geoordeeld, om in deze stad een consul aan te stellen, waartoe zij den heer *Edmund Eysenhardt*, expediteur aldaar, benoemd heeft.

— Uit Hanover, welks regering zoo werkzaam is geweest, om in de tolkwestie eene schikking, tusschen Oostenrijk en Pruissen, tot stand te brengen, wordt thans op eene stellige wijze verzekerd, dat die beide regeringen hare vroegere eischen wezenlijk verminderd hebben, en dat het naar alle waarschijnlijkheid, tot eene bevredigende schikking tusschen haar zal komen. Deze zal zich natuurlijk ook uitstrekken tot de gecoaliseerde staten, zoodat de tolkwestie eindelijk alom geregeld en beslist zal wezen.

— Nopens de aanwezigheid des keizers van Oostenrijk te Berlijn wordt thans van onderscheidene zijden het vroeger medegedeelde bevestigd, namelijk, dat zij meer bijzonder ten doel heeft, eene nadere overeenkomst tusschen die beide groote mogendheden en Rusland, opzigtens de gewigtige staatkundige kwestiën, die thans aan de orde van den dag zijn, en waarbij de gebeurtenissen in Turkije wel op den voorgrond staan. Ofschoon van de zijde van Frankrijk voor 'shands niets te vreezen is, acht men het toch noodig, om op alle eventualiteiten voorbereid te zijn. Alle berigten uit Rusland stemmen overeen in de verzekering dat daar reeds in het algemeen de maatregelen zijn genomen, om, zoodra noodig, op alle punten met eene ontzagchelijke krijgsmagt te velde te kunnen trekken.

Berlijn, 19 December. Op de tentoonstelling van schilderijen en andere kunstwerken alhier, bevindt zich onder anderen ook een zeestuk van een Hollandschen schilder van Amsterdam, den heer *A. Pleysier*, voorstellende een gezigt op de Hollandsche kust bij Kijkduin, nabij den Helder; welk stuk om het natuurlijke der voorstelling en het zeer verdienstelijke der behandeling algemeen bijval heeft gevonden en wel zoodanig, dat het, kort na de opening, voor een der voornaamste kabinetten alhier is aangekocht.

Spanje.

Madrid, 17 December. Gelijk bekend, heeft de gematigde oppositie, ter gelegenheid der naderende verkiezingen, een manifest uitgevaardigd tegen het afgetreden ministerie Bravo Murillo, alsmede tegen de wetsvoordragten, die, door dat ministerie beraamd, naar men zeide, ook door het nieuwe kabinet beschermd werden, — en is dat manifest door den gouverneur van Madrid in beslag genomen, die tevens voortging met de drukpers op de meest onverbiddelijke wijze, te vervolgen. Dien ten gevolge hebben bijna alle alle bladen een hevigen strijd tegen het nieuwe ministerie aangevangen, dat zij beschuldigden van de voetstappen zijns voorgangers te drukken, waarbij zij tevens een beroep op de kiezers en op het volk deden, om een dergelijk niet te ondersteunen. Dit schijnt krachtig gewerkt te hebben. Immers heeft de regering heden doen bekend maken, dat de gouverneur van Madrid van zijn post onzet — en tevens de door hem bevolen inbeslagneming van het manifest der gematigde oppositie, vernietigd is. De organen der gematigde oppositie, hiermede te vreden gesteld zijnde, zullen den strijd tegen het ministerie staken, dat voorts verklaard heeft: morgen zijn programma ter kennis van het algemeen te zullen brengen.

Tevens is heden op officieele wijze bekend gemaa[kt] dat voor de tijdige betaling van den halfjarigen int[rest] gezorgd is.

Een en ander heeft ter beurze een zeer gunstigen i[n]druk gemaakt, waardoor de fondsen ½ pCt. in prijs zi[jn] gestegen.

Rusland.

Uit Warschau meldt men, dat de drukte aan h[et] departement van oorlog toeneemt. Sinds eenigen tijd z[ijn] niet alleen al de verloven bij het Russisch leger gestaa[kt] maar ook alle officieren en soldaten, die met verlof a[f]wezig waren, onverwijld opgeroepen. De toerusting[en] worden niet alleen in het koningrijk Polen, maar o[ok] in het binnenland van het Russische rijk, hoewel [in] stilte, voortgezet.

Noord-Amerika.

De boodschap van den President, waarvan wij onla[ngs] melding maakte, bevat ook nog de volgende bijzond[er]heden.

De verschillen tusschen de regering en Mexico, b[e]trekkelijk den Tehuantépec-weg, werden als zeer las[tig] erkend, doch men hoopt dat zij weldra zullen word[en] bijgelegd.

Dit zal, naar men hoopt, ook in de Nicaragua-kw[es]tie geschieden.

» Venezuela heeft, zoo wordt gezegd, belangrijke eisch[en] van burgers der Vereenigde Staten erkend.

» Pogingen zijn aangewend, om de gewesten, wel[ke] door de La Plata-rivier worden bespoeld, voor den ha[n]del te doen openstellen.

» Betrekkelijk de Lobos-Eilanden is uit een nader o[n]derzoek gebleken, dat Peru wel degelijk regt he[eft] op de Souvereiniteit over deze eilanden.

» Ook wordt gesproken van de Japansche expediti[e] en ten dien aanzien bepaaldelijk gezegd, dat zij eeni[g]lijk strekt tot vernietiging van het ongastvrije en an[ti]sociale stelsel, hetwelk Japan gedurende twee eeuw[en] heeft weten te handhaven, en, dat deze expeditie v[an] zeer vreedzamen aard is.

» De President voert wederom krachtige argument[en] aan, ten gunste eener herziening van het tegenwoordi[g] tarief, ten einde alle bedrog te voorkomen, en de [fa]brieken in het rijk des te beter te beschermen.

» Welk besluit ten deze opzigte ook door het cong[res] moge worden genomen, de uitvoerende magt heeft z[ich] allezins in deze zaak van haren pligt gekweten. [De] schadelijke werking der tegenwoordige wet is al te z[eer] bekend, dan dat zij ontkend of bewimpeld zoude ku[n]nen worden.

» Men gelooft, dat de staat der Indiaansche aang[e]legenheden algemeen verbetert. Betreffende de Me[xi]kaansche grens-commissie berigt men dat de opmet[ing] der Gila volbragt is, doch dat die der Rio Grande [is] uitgesteld, ten gevolge eener leemte in de bestaa[nde] wet. In de pogingen, om de invallen der Indianen [in] Mexico tegen te gaan, is men dan ook buitengem[een] goed geslaagd.

BRISTCH INDIE.

De *Singapore Freepress* van den 4den Februarij mel[dt] dat een Inlandsch vaartuig, hetwelk voor omstre[eks] veertig dagen Perak verlaten had, de tijding medebra[gt] dat de cholera aldaar in hooge mate heerschte en v[ele] slagtoffers maakte. Een klein vaartuig, dat van M[a]lacca gekomen was met eene bemanning van neg[en] koppen, telde, binnen weinig tijds, een verlies v[an] vijf menschenlevens. De inboorlingen namen alle ma[at]regelen, om de verspreiding van die kwaal tegen [te] gaan en weigerden den toegang van alle Pinangsc[he] praauwen, daar van deze plaats de besmetting schi[jnt] overgevoerd te zijn.

— Het besluit, waarbij in de tolheffing voor de Ho[rs]burgh vuurtoren eene wijziging gebragt is en ten [ge]volge waarvan Singapore niet alleen meer die heffi[ng] zal hebben te dragen, heeft te Singapore algeme[ene] vreugde verwekt. Te Pedra-Branca en andere plaat[sen] zullen mede vuurtorens worden opgerigt.

— De *Singapore Freepress* van den 28sten Januar[ij] deelt mede, dat zij geene nadere tijdingen van de go[ud]gravingen te Mont-Ophir heeft ontvangen, doch dat [zij] gehoord heeft, dat eenige van daar teruggekeerde g[ra]vers met meerdere handen weder naar Mount-Ophir [zijn] teruggekeerd, waaruit valt op te maken, dat hun[ne] pogingen naar wensch bekroond zijn.

— De *Bombay-Times* van den 15den December [ver]haalt, dat het schip Margareth in het dok aldaar binnen geloopen, ten einde deszelfs kiel, waarin [een] lek, ten gevolge van een stoot door een zwaardvi[sch] was ontstaan, te doen nazien; aan de zijde van [het] schip werd eene doorboorde plank en een stuk van [den] hoorn van den vich, die tot negen duimen diepte [in] het hout was doorgedrongen, gevonden. Omstre[eks] zes jaren geleden ondervond een Amerikaansch sch[ip] hetwelk met Zanzibar handel dreef, hetzelfde ongeva[l].

— De *Singapore Freepress* neemt een artikel uit [het] Londensch dagblad *The Standard* van den 2den Octo[ber]

---

lieden, die aan togten op de rivieren gewoon zijn, sloegen op de maat of met hunne korte riemen het water en hielden eene regte lijn, zonder de grillige kronkelingen van den oever te volgen. De zon was pas opgegaan, men was in de lente en de kusten prijkten nog met het lagchend groen, dat de heete zomerzon zoo spoedig verschroeit. Op dien morgen waren vele menschen op 't oeverplein. Men deelde de den vorigen avond met den post gekomen brieven en couranten uit en de planters uit de nabuurschap zaten op de houten banken voor de pakhuizen in de schaduw van bloeijende acaciaas te praten en hunne cigaar te rooken. De negers rolden onder groot geschreeuw de balen en de kisten naar 't water, welke de zware karren met haar span van drie of vier span ossen uit het binnenland van Mexico hadden aangevoerd. Hier en daar zag men onder de menigte ook eenige Indianen, welke met de opbrengst hunner jagt naar het dorp gekomen waren. Zij hadden niets meer te doen, daar zij hun wild verkocht hadden, maar zij bleven nog in de schaduw der huizen gehurkt zitten, zwijgend en de oogen half gesloten, als gieren, die hun aas verteerd hebben en nu uitrusten. Zij behoorden tot de wijd van hier in Arkansas verstrooide stammen, maar hielden zich weinig bij de familiën hunner natie op. Zij zwierven om de europesche woonsteden rond en vervolgden het wild in de naburige wouden.

Op dien morgen dan was het op de landingsplaats te N* bijzonder druk. Aller oogen echter waren op de naderende boot gerigt. Toen ze aan land kwam, begaven de drie roeijers zich naar eene herberg, om hunne kruiken op nieuw te vullen. Hun rijzige wasdom, hunne bleeke gelaatskleur en hunne lange zwarte haren deden hen op het eerste gezigt als Canadanen kennen. Men ontving hen met eene zekere belangstelling, want er was meer dan een klein koopman daar, die, sedert twee of drie jaren in Amerika gevestigd, alleen aan de stoombooten schuld gaf, dat hij nog geen millionair was. Zulke lieden nu zagen in deze onvrijwillig tot rust verwezen roeijers de slagtoffers eener nieuwigheid, die hunzelven mishaagde. Anderen vonden in hen voormalige kameraden, die zij welligt nooit gezien hadden, maar die zij toch honderdmaal hadden kunnen ontmoeten. De herberg, waarin de Canadanen gegaan waren, was dus spoedig met lediggangers opgevuld, die eene gaarne nieuwtjes hoorden, als aan den man bragten. Anderen hielden zich aan de deur, en weldra vernam met op de kaai, dat de drie reizigers een vader en zijne beide zoons waren, vroeger matrozen op een kustvaarder van den Missisippi, maar thans als zoo vele anderen afgedankt en willens, zich in dezen omtrek neêr te zetten.

Terwijl dit op eene plaats, waar weinig geschiedde, zeer belangerijk nieuws van mond tot mond ging, dronken de Canadanen met allen, die hun rum aan-boden, en toen zij eindelijk besloten, hunne reis [te] vervolgen, verried de hooge kleur van hun gelaat e[ene] sterke opgewondenheid.

» Vader," zei de oudste, terwijl hij zijne la[nge] krachtige armen uitrekte, » laat ons gaan. De lu[cht] buiten is voor ons beter, dan die hier in de kro[eg] waar mij 't hoofd duizelig wordt."

» In onzen tijd," voegde de vader een ouden, d[at] de zon verbranden Creool toe," was er nog wat m[eer] noodig, om den kop van een roeijer van den St. L[au]rens van streek te brengen."

En hij stond op, reikte den omstanders, die [hem] eene gelukkige reis wenschten, de hand en zeide [tot] men jongsten zoon, hem vooruit te gaan. Getrouw [aan] de gewoonte, welke zij aan de wilden ontleend [heb]ben, van steeds in ééne rij te gaan, staken zij l[ang]zaam het plein over, elkaâr als ganzen of kraanvo[gels] volgende. Op het oogenblik, dat zij bij hunne [boot] kwamen, werd die door een Indiaan met opmerkza[am]heid opgenomen. De Canadanen hadden hunne [ka]karabijnen, hunne bijlen, kruidhorens en verdere [ge]gereedschappen daarin laten liggen. Deze schatten [ver]blindden het gezigt van den wilde; zijne eigene [ka] was een ellendig ding en na twintigjarige dienst [be]onbruikbaar. Over den oever neêrgebogen staarde [hij] met gekruiste armen en uitgerekten hals in de [boot] neêr en was geheel in die aanschouwing verdiept.

over, waarin gemeld wordt, dat de koning van Achin (Sumatra) onlangs een gezant naar Frankrijk gezonden heeft. De prins president heeft denzelven goed ontvangen. De gezant heeft een fraaije gestalte en de ligchaamsbouw van een Abyssiniër. Hij bood den prins eene fraaije snuifdoos, welke door Chinezen vervaardigd was, aan, en verklaarde den president, in de warmste bewoordingen, den wensch van zijnen Souverein, om met Frankrijk in een vriendschappelijk verbond te staan.

SIAM.

Van Siam meldt men, dat de begrafenis-plegtigheden van wijlen hare Majesteit de koningin, gedurende den 16den tot den 22sten Februarij, zullen gevierd worden, doch, wanneer de aanstalten daartoe vereischt, niet in gereedheid mogten zijn, zullen die plegtigheden tot den 16den Maart worden uitgesteld.

De rijst is zeer schaarsch uit hoofde de oogst voor een groot gedeelte mislukt is.

De Siamesche bark Favorite is met eenige Siamesche priesters en officieren van hoogen rang naar Ceylon gezeild, met het doel om eenige heilige boeken weder derwaarts over te voeren, welke men voor eenigen tijd van daar had aangebragt, ten einde die met de zich in Siam bevindende te vergelijken.

AUSTRALIE.

Brieven van Adelaide, tot den 6den December loopende, behelzen weinig nieuws. Op den 6den December heeft aldaar in Grenfell-straat een hevige brand, in de zoogenaamde Robin's magazijnen, gewoed. De schade wordt op meer dan *f* 120.000 geschat.

Het barkschip Margaret Broek van Adelaide naar Melbourn bestemd is den 23sten November bij de Guchenbai gestrand.

Tot en met den 27sten November zijn bij de goudgravingen te Echunga 1.011 licentien tot gouddelving uitgereikt. De aldaar werkende personen worden gezegd zeer te vreden over hunne verdiensten te wezen.

De Straits-Times van den 8sten Februarij, door eene ongewone gelegenheid door ons ontvangen, behelst een officieel rapport, in dato 4 December, houdende, dat na den 27sten November nog een getal van 87 licentien was uitgereikt. De bevolking nabij de mijnen wordt op 700 en het getal der door hen bewoonde tenten op 214 geschat.

Kunsten, Wetenschappen, Landbouw, Nijverheid, Land- en Volkenkunde.

Het levensberigt van wijlen den Luitenant ter zee der 1ste klasse H. D. A. SMITS.

Overeenkomstig de toezegging in ons No. 12. laten wij hier de aanstipping volgen van eenige punten uit het leven van den Luitenant ter zee 1ste klasse *H. D. A. Smits*.

Te Utrecht den 23sten November 1818 uit deftige ouders geboren, van wier talrijk kroost hij de jongste was, meende men aanvankelijk het voornemen hem voor den handel op te leiden. Reeds vroeg echter openbaarde zich bij hem eene neiging voor de meer stellige wetenschappen; en toen bij die rigting de roemrijke daad van *van Speijk* in 1831 zijn jeugdige geestdrift opwekte, wist hij zijne ouders te bewegen om zijne bestemming te veranderen en hem voor 's Rijks Zeedienst. Diensvolgens in November 1832 geplaatst aan het koninklijk Instituut voor de Marine te Medemblik, verliet hij die instelling, na zeer goed volbragte studiën, in 1836 als Adelborst 1ste klasse, en werd in 1840 tot Luitenant ter Zee 2de klasse bevorderd.

In deze rangen diende hij op verschillende oorlogsschepen, nam deel aan de expeditie naar de kust van Guinea onder den Generaal *Verveer*, deed onderscheidene reizen naar de West-Indien en de Middellandsche zee, en kwam in 1842 met Z. M. schooner brik *de Windhond* in Oost-Indië. Met dat oorlogsvaartuig een groot gedeelte van onzen Archipel bezoekende en doorkruisende, verrigtte hij vele opnemingen, deed door het goed besteden van den tijd ruime kennis op, en werd zonder de hijdrographische, welke hem later de zamenstelling van zeekaarten zooveel gemakkelijker maakte. Niet zonder grond werd hem derhalve het depôt van zeekaarten, boeken en instrumenten bij het Marine-Departement en de werkzaamheden daaraan verbonden of aanverwant daarbij behoorende, in 1845 opgedragen. In hetzelfde jaar trad hij in den echt met mejufvrouw *Aurelia Walbeehm*, oudste dochter van den assistent-resident te Riouw, en aan wie hij thans vijf zeer jonge kinderen achterlaat. Met den titel van Administrateur van het genoemd depôt en overgang bij het sedentair deel van ons Zeewezen als Luitenant ter zee 1ste klasse, benoemde het bestuur in 1851 hem in zijnen werkkring, nadat hij reeds in 1846 was benoemd tot Sekretaris der Kommissie tot Verbetering der Indische zeekaarten, en wist zijne verrigtingen ten deze en in andere opzigten zoo te waarderen en te doen gelden dat hem, als belooning voor het verledene en aanmoediging voor het vervolg, de onderscheiding ten deel viel van tot Ridder van den Nederlandschen Leeuw te worden benoemd.

Wij zullen, om niet buiten het bestek van dit blad te treden, geene breede opsomming leveren van zijnen arbeid, die de erkenning en verwachting omtrent zijne verdienste zoozeer regtvaardigde; maar mogen niet nalaten bij enkele onderwerpen stil te staan.

Tot de bij voorkeur gebezigde zeekaarten van onze vaarwaters behooren de door hem vervaardigde van de *Straten Banka* en *Gaspar*, twee uitgaven van de eilanden beoosten *Java* tot en met *Timor*, de kaart van *Straat Makasser*, terwijl die van de *Oostkust van Celebes* bijna gereed en die van het westelijke deel van de Java-zee reeds ver gevorderd is. Weinig vermoedde de man, die zoo geheel in de toekomst leefde, dat zijn voornemen om eene verzameling van zeekaarten op eene gelijke en doelmatige schaal voor geheel Nederlandsch-Indië te zamen te stellen en in het licht te geven, reeds zoo in den aanvang zou worden gestuit.

Aan een ijverig streven was het hem gelukt het op steen teekenen en afdrukken zijner kaarten, behalve die van *Straat Banka*, te Batavia te doen plaats hebben, hetgeen gelegenheid gaf om elke nieuwe opname of verbetering dadelijk intevoegen. Met den ernst en degelijkheid, waarmede hij immer zijne taak volvoerde en werkte voor al wat goed en nuttig was, hoopte hij ook deze toepassing der Steendrukkunst ruimere vruchten voor Indië te doen opleveren. Daartoe leidde hij twee pupillen van het Parapattan Weezen-Gesticht op, met zooveel zorg, dat zij al spoedig merkbaar vorderden, en met de hem zoo eigene minzaamheid, waarvan hunne tranen bij zijn graf de meest welsprekende getuigenis aflegden.

De uitgave der kaarten onder zijn oog en met het gemelde voordeel, gevoegd bij zijne verwonderlijke gave om uit eene tallooze menigte dikwijls zeer niteenloopende opgaven en opnemingen de goede van de onbruikbare te scheiden en in een verband te brengen, heeft zijn naam bij de zeevarende natien eene algemeene hoogschatting verleend, en de waardering der Nederlandsche zeekaarten in groote mate bevorderd. Nevens de zeekaarten gaf hij ook in het Nederduitsch en Engelsch *Zeemansgidsen* in het licht van *Straat Banka* en de eilanden beoosten Java, en was reeds ver gevorderd in de bearbeiding eener nieuwe uitgave der *Gids* voor laatstgenoemde vaarwaters, welke van de vorigen daarin verschilde, dat er niet alleen alles wat de zeevaart betrof, maar ook hetgeen de handel moet of wenscht te weten, in werd opgenomen.

Behalve deze hijdrographische en soms ook eenige sterrekundige arbeid, heeft hij zich ook verdienstelijk gemaakt door de metereologische waarnemingen op den Pangerango in 1845 en het uitwerken en stelselmatig vereenigen van zijne overige of die van anderen. Hij meende door die op den Pangerango het middel te hebben gevonden ter bepaling van de juiste hoogte van den dampkring; en hoewel hij daarin faalde, welligt door overspanning van dezelfde geestdrift, die hem voor alle groote en goede werken bezielde, komt hem echter, naar de getuigenis van geleerden met Europeschen naam, de eer toe van den weg te hebben aangewezen, waarop die zeker zal worden gevonden.

In de laatste jaren hield hij zich bezig met de toepassing in Indië der oude wiskundige theorie van Bernonilli en Laplace omtrent de watergetijden, en was aanvankelijk zeer goed geslaagd om door waarnemingen te *Banjoewangie* hare waarde te staven, wanneer de locale oorzaken van afwijking in rekening worden gebragt.

Over al deze onderwerpen was hij voortdurend in briefwisseling met onderscheidene geleerden; bovendien was hij een dergenen aan wien de Natuurkundige Vereeniging voor Nederlandsch Indië in 1850 haar ontstaan te danken heeft, lid en secretaris van het bestuur, redacteur van Tijdschrift. Eveneens kennen zijne tijdgenooten hem als de onvermoeide voorstander en een der voorname uitvoerders van het schoone denkbeeld, om ook in dit werelddeel eene Tentoonstelling van de voortbrengselen der natuur en der menschen hand tot stand te brengen, ten einde ook het boek der waarde van Nederlandsch Indië vollediger te openen dan ooit te voren.

Nauwelijks werd de Maatschappij tot Nut van het Algemeen, dat sieraad van ons vaderland, op Indischen bodem overgeplant, of hij sloot zich dadelijk aan en nam volgaarne de deelneming in onderscheidene kommissien voor den arbeid der afdeeling Batavia op zich. Overal toch erkende men in hem niet slechts den man van talent, den vereerder en beoefenaar van wetenschap en kunst; maar ook den man, wiens edel karakter zijn leven tot één streven deed zijn voor het geluk, de verlichting en het genoegen zijner medemenschen in den ruimsten zin. Hij stond die verstandige vooruitgang voor, die niemand vrees in boezemt voor de gevolgen, en allen aantrekt. Van dáár zijne populariteit. En de toepassing zijner gaven in het werkelijke leven onderscheidde zich vooral door eene warmte en volharding, die het klimaat trotseerde, hem in dat opzigt inderdaad merkwaardig deed zijn, en die anderen won voor zijne overtuiging en zijne stappen.

Besluiten wij dit woord aan de nagedachtenis gewijd van hem, wiens verlies in Indie veelzijdig wordt gevoeld, met de vermelding dat zijn geest tot in de laatste oogenblikken van het bewustzijn vervuld was met hetgeen dien zoo lang en innig had bezig gehouden, en dat hij de aarde verliet, gelijk hij haar had bewandeld, — als een wijsgeerig geloovige.

Advertentiën.

Heden ontviel uit den kring zijner vrienden na een smartelijk lijdeu van negen dagen, de heer *N. A. Brunnemeijer* in ruim zes en twintigjarigen ouderdom.

Geacht door allen die hem kenden, maar hartelijk bemind door allen, die als ware vrienden zijn loyaal karacter wisten te waarderen, zal zijn verlies nog lang betreurd worden.

Uit naam zijner vele vrienden

SOERABAYA, 3*Februarij* 1853. (83) — M. D. DE BRUßRE. E. H. KUNEMAN. W. VAN RAALTEN.

Die in het bezit mogt zijn geraakt van wederhelften der Recepissen van de serien van *f* 100,— Nº 1186, 3226, 6940, 14160 en 64677 gelieve zich in persoon dan wel met franco brieven te adresseren bij den Boekhandelaar *H. M. van Dorp*, onder La. V, ten einde hier omtrent te transigeren. (80)

Door het overlijden van onzen mede verantwoordelijken vennoot *C. H. J. de Gaay Fortman*, is het belang zijner erven in onze firma op 31 December 1852 geeindigd, en worden onze zaken door de overige vennooten op denzelfden voet en met dezelfde middelen voortgezet.

BATAVIA, 15 *Febr.* 1853,

(88) DE WEERDT, RUYL & Co.

De ondergeteekende heeft de eer het geachte publiek bekend te maken, dat hij op den hoek van de Theewaterstraat en wel in het vroeger gewezene Haagsche Koffijhuis een huis geopend heeft, tot het houden van Vendutien.

(86) E. S. VOUTE, Makelaar.

Benoodigd:

f 12000,—.

(90) E. S. VOUTE.

Benoodigd:

Bankactien en Gouden Tienguldenstukken

(81) E. S. VOUTE, Makelaar.

Verkrijgbaar:

Diamanten en Brillanten

bij

(82) E. S. VOUTE, Makelaar.

Italiaansche Roode Aarde

Per Pond, op Tana-Abang, bij

(87) REYGERS.

S. B. VAN KLEEFF. Passer Pisang.

Haagsche beschuit van *Nicola*.

Opregt *van der Veen's* Elixer.

Watercrackers van *D. Bond*, te Boston.

Eene groote partij blikken *Alberthink Thym*, waaronder verschillende soorten koek van 2, 3 en 4 stuks in blik, voorts nog eenige manden uitgezochte Zeeuwsche uijen.

(89)

De heer *W. ten Cate* verlaat voor korten tijd Java.

(92)

TE HUUR.

Om met primo April aanstaande te kunnen worden betrokken, een huis, staande aan de Oostzijde van het Koningsplein, zijnde thans bewoond door Mevr. de Wed. *Musquetier*, te bevragen bij

(91) G. H. B. L. RUDOLPH.

"Marsch!" snaauwde de jongste der drie Canadanen toe; „ treed op zij, dat wij aan boord kunnen komen."

Terwijl hij zoo sprak, gaf zijn ouder broeder, die achter hem volgde, den wilde, een krachtigen stoot met den elleboog. Deze verloor het evenwigt, en met een kreet van woede en verrassing hooren en tuimelde hals over kop in het water. Zijn hond sprong hem na, als om zijn meester te helpen; doch reeds na weinige seconden verscheen de Indiaan weêr met slijk bedekt aan den oever. De roode en blaauwe verw waarmede zijn gezigt beschilderd was, liep in groote strepen bij zijne wangen en langs zijne naakte borst af. Op dat gezigt barstten de toegevloeide nieuwsgierigen in luid geschater uit; de negers huilden van de pret, de kinderen wierpen met steenen. De hond liep het dorp, door 't gejoel der menigte aangehitst, liepen den natten hond na, die zoo van 't ongeluk van zijn meester mede zijn deel bekwam. Om de kinderen van zich af te weren, sprong de Indiaan in de rondte, draaide zich als een tol in 't rond, deelde slagen en schoppen uit en verkreeg door zijne vlugge bewegingen al 't voorkomen van een krankzinnige. Zijn aftogt was dus in alle opzigten eene ware vlugt. Eindelijk verdwenen de man en de hond het woud, dat het dorp omgaf. Op den top der heuvels gekomen, stakte de wilde zijn loop, liefkoosde zijn hond en zuiverde zich in het hooge gras, waarin hij zich als een gekwetste over omwentelde.

Terwijl hij zich in de zon droogde, ontdekte hij de boot der drie Canadanen, die zich in de schaduw der reusachtige platanen verloor.

In het kleine vlek had men wel over 't ongeluk van den Indiaan gelagchen; maar toch was er meer dan eene meêwarige ziel, die de omstuimigheid van den jongen Canadaan zeer afkeurde. De meesten zagen in deze daad van ruwheid 't bewijs van eene boosaardige inborst. Men sprak dien dag veel over het voorgevallene en tegen den avond verklaarden velen van hen zelfs, die den wilde 't meest uitgejouwd hadden, dat de Canadaan een slecht karakter had.

II.

Door de rust in de herberg nieuw gesterkt en door den krachtigen rum niet weinig opgewonden, zetten de Canadanen hun dagwerk met vernieuwden ijver voort. Hunne korte pijpjes tusschen de tanden vasthoudende, roeiden zij, alsof 't op het winnen van een uitgeloofden prijs aankwam. Op hunne snelle vaart kwamen zij fraaije bezittingen voorbij, omringd van vruchtbare akkers, waarachter zich uit de stallen het geloei der ossen en 't brieschen der paarden hooren liet. De in de boomwolplantsoenen werkende negers hielden een oogenblik op, om de ligte boot het water te zien doorsnijden, en de Canadanen spoedden al voort, als de zich naar 't bosch reppende vogels. Evenwel deed zich in 't eind de honger bespeuren, en terwijl zij naar een lommerrijk eiland omzagen, waar zij het gedroogde vleesch, dat zij bij zich hadden, op hun gemak koken konden, riep eene stem van den oever hun toe.

Bij deze onverwachten roep hieven de roeijers het hoofd op en bleven onbewegelijk met de riemen in de hand.

„ Zijt gij 't vader Faustin?" klonk op nieuw dezelfde stem.

(*wordt vervolgd.*)

Per Mail Ontvangen.

Aurora. Jaarboekje voor 1853. *f* 10.—
Vergeet mij niet. Muzen Almanak voor 1853 » 10,—
Almanak voor het Schoone en Goede 1853. » 5,—
Onder redactie en medewerking van Nederlands geachtste letterkundigen, geillustreerd met keurige staalgravuren gebonden in prachtbanden. bij
(84) VAN HAREN NOMAN.

Militaire Werken.

Van Sypesteijn. Geschiedenis van het Regiment Nederlandsche artillerie. *f* 5,—
W. J. Knoop. Nederland in 1672 en 1675, krijgskundige beschouwingen. » 4,—
Booms. Veldtogt met het Fransch- Afrikaansche Leger tegen klein Kabijlie in 1851. » 4,—
Goudriaan. Memorandum der Vaderlandsche geschiedenis in verband met de krijgsgebeurtenissen » 3 —
Lof van den Oorlog, tegen de leerstellingen der vrienden van den vrede. » 2,—
Pel. Handleiding voor de versterkingskaart ten dienste der onderofficieren, welke zich, voor officier der Infanterie voorbereiden. » 2,—
Voorhanden bij
(85) VAN HAREN NOMAN.

Passage naar Nederland wordt aangeboden met het welbekende extra snel zeilend Ned. schip *Ridderkerk*, kapt. *H. Nolte.* Deze bodem, voerende eenen bekwamen Scheepsdoctor, zal in de eerste helft der maand Maart van hier vertrekken. Nadere informatien zijn te bekomen bij den Gezagvoerder te Cheribon of bij de agenten
BATAVIA, 18 *Febr.* 1853.
(93) B. KOPERSMIT & Co.

Voor den overvoer van passagiers naar Holland bied zich eene uitmuntende gelegenheid aan, met het welbekende extra snel zeilend Ned schip *Doelwijk*, kapt. *D. H. Kramer.* Deze bodem, voerende eenen bekwamen doctor, zal tegen het einde der maand Maart van hier vertrekken.
Nadere informatien zijn te bekomen bij den gezagvoerder in het Marine-Hôtel en bij de agenten
BATAVIA, 18 *Febr.* 1853.
(94) B. KOPERSMIT & Co.

Passage naar Cheribon met het Ned. schip *Ridderkerk*, kapt. *H. Nolte*, vertrekkende den 23sten dezer.
Informatien te bekomen bij
(95) B. KOPERSMIT & Co.

Scheeps-Berigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van.*	*Datum.*	*Naar.*
Februarij	13	Engelsch	Carthaga	M. Winder	Liverpool		Shanghae
»	14	»	Julia	E. A. Wild	Bombay	11 Januarij.	China
»	—	Amerikaansch	Anne Maria	S. P. Bray	Manila	1 Februarij	New-York
»	15	Engelsch	Martha	Tauwich	Hongkong	5 »	Melbourne
»	17	Amerikaansch	Eurap	Hatchinson	»	4 »	New-York

Aangekomen Schepen te *Batavia*.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van.*	*Datum.*	*Agenten.*
Februarij	16	Nederlandsch	Doelwijk	Kramer	Rotterdam	5 Novemb.	B. Kopersmit en co.
»	—	»	Z. M. transports. Merwede	luit. t/z 1 kl. van Vrieland	Hellevoetsluis	17 Augustus	
»	—	Nederl. Indisch	Yatie Liong	Kioug Koen	Padang	13 Februarij	Lim Hoa.
»	—	Engelsch	Richard and William	Brigstock	Sydney	22 Decemb.	Hunter, Houghton en co.
»	—	Amerikaansch	Cohota	Gerry	Singapore	13 Februarij	Paine, Stricker en co.
»	17	Nederlandsch	Zeemeeuw	Kayser	Liverpool	18 October.	de Weerdt, Ruyl en co.

Vertrokken Schepen van *Batavia*.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar.*
Februarij	17	Nederlandsch	Ambarawa	Buyskes	Singapore
»	—	»	Agneta		Nederland
»	—	Engelsch	William Simpson	Kinley	»
»	18	»	Samarang	Escott	London via de Kaap de G. H.

In lading liggende Schepen te *Batavia*.

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsch.	Ridderkerk	Noltee	Cheribon	B. Kopersmit en co.
»	Henriette Elisabeth Susanna *	Prater	Nederland	»
»	Doelwijk *	Kramer	»	[illegible]
»	Asia *	Abrahamse	»	Haager en Schuurman.
»	Generaal Michiels *	Prosser		»
»	Almelo	Auffmortts	Samarang en Soerabaya	Tiedeman en van der Burg.
»	Zeemeeuw	Kayser	Soerabaya	de Weerdt, Ruyl en co.
»	Alcyone *	Sandberg	Nederland	Busing. Schröder en co.
Nederl. Indisch	Nagalaut	Winter	Samarang	John Pryce en co.
» »	Almas	Sim Anyan		
» »	Yattie Liong	Kiong Koen		Lim Hoa.
Engelsch	Richard and William	Brigstock		Hunter, Houghton en co.
Amerikaansch	N. B. Palmer	G. B. Lower	New-York	Paine, Stricker en co.
»	Lucy Elisabeth	Crosby	Californie	»
»	Cohota	Gerry	Padang	»
Fransch	Louisa Cezard	Chatelain	Samarang	B. Sanier, Suermondt en co.

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

Aangekomen Passagiers.

Met het Eng. schip Richard and William: mevr. *Brigstock.*

Handels-Berigten.

De wekelijksche Gouvernements veilingen van Spaansche Matten hebben plaats gevonden tot de navolgende gemiddelde prijzen:

Oct. 16	1852.	40000	Mexicaansche	met	den	Arend.	*f*	$2,78^{2}/_{5}$	zilver
» 23	»	40000	»	»	»	»	»	$2,76^{1}/_{4}$	»
» 30	»	40000	»	»	»	»	»	$2,72^{1}/_{2}$	»
Nov. 6	»	40000	»	»	»	»	»	$2,69^{1}/_{4}$	»
» 13	»	40000	»	»	»	»	»	$2,71^{1}/_{16}$	»
» 20	»	40000	»	»	»	»	»	$2,70^{1}/_{2}$	»
» 27	»	40000	»	»	»	»	»	$2,70^{1}/_{10}$	»
Dec. 4	»	40000	»	»	»	»	»	$2,70^{1}/_{4}$	»
» 11	»	40000	»	»	»	»	»	$2,70^{1}/_{4}$	»
» 18	»	40000	»	»	»	»	»	$2,70^{3}/_{10}$	»
» 24	»	40000	»	»	»	»	»	$2.67^{85}/_{100}$	»
» 31	»	40000	»	»	»	»	»	2,76	»
Jan. 22	1853.	40000	»	»	»	»	»	$2,63^{1}/_{2}$	»
» 29	»	40000	»	»	»	»	»	2,61	»
Febr. 5	»	40000	»	»	2	»	»	2,60	»
» 12	»	40000	»	»	»	»	»	2,62	»
» 17	»	40000	»	»	»	»	»	2,61	»

Aanvoer.

Van Liverpool per ned. schip *Zeemeeuw* kapt. Kaijser agt. de Weerdt Ruyl en co.

Lading voor Batavia.

20 kn. manufact. *McEwen en co.*
18 do. idem *Adam en co.*
5 do. idem *W. Anderson Tolson en co.*
9 do. idem *Martin Dijce en co.*
7 do. glaswerk *Order.*
22 do. zadelwerk *Adam en co.*
35 bn. manufact. 7 do. do. *Burt Myrtle.*
31 kn. 19 bn. idem. *Pandel en Stiehaus*

Lading voor Batavia, of Soerabaija.

18 kn. manufact. *McEwen en co.*
5 do. idem *Martin Dyce en co.*
150 ton. steenkolen *de Vries.*
7 kn. glaswerk 37 do. manufact. *Order.*
10 kn. manufact. *Adam en co.*
50 bn. manufact. 20 kn. do. *E. Moormann en co.*
29 kn. manufact. *Adam en co.*
15 do. kramerijen *Bahre en Kinder.*
64 coll. aardewerk *E. Moormann en co.*
20 kn. manufact. *Morgan Melbourn en co.*
67 kn. 45 bn. idem. *Adam en co.*
50 ton steenkolen *de Vries.*
13 kn. manufact. *Pitcairn Syme en co.*
46 do. idem. *Morgan Melbourn en co.*
83 do. 44 bn. idem. *Pitcairn Syme en co.*
57 coll. aardewerk *Martin Dyce en co.*

2 Praauwen van Lampong Jouragan Tandra en Oesoep.

15 pic. klapper-olie 5000 ps. noten 15 pic. poelasarie 10 do. sintok hout 30 do. zwt. peper. *Order.*

Van Rotterdam per ned. schip *Doelwijk* kapt. Kramer agt. B. Kopersmit en co.

500,000 n. ℔ steenkolen 10 vs. zilv. specie 65 kn. glaswerk *NHM.*
22 kn. geweren en toebehooren *Gouverneur-Generaal.*
12 kn. bessen genever, *Kolff.*
2 do. medicijnen *A. Brunting.*
600 keld. genever *E. Moermann en co.*
120 mn. bier *de Weerdt Ruyl.*
50 kn. venster glas. *Haager en Schuurman.*
1 kt. boeken 2 do. inh. 1 billard 7 do. meubel. *J. de Fiennes.*
11 kn. manufat. 1 do. handschoenen *de Weerdt Ruyl en co.*
200 vs. boter *Order.*
3 kn. manufat. *B. Sanier Suermondt en co.*
1 pak dekens *v. d. Burgh.*
1 vat borstelwerk 2 bossen teer kwasten *Jacometie en Landberg.*
150 vs. boter *B. Kopersmit en co.*
150 do. idem. *de Weerdt Ruyl en co.*
2 bn. manufact. *Metzendorff Wilmans en co.*
5 coll. provisien. *v. Ommeren Rueb en co.*
2 kn. zilverwerk. en boeken. *B. Kopersmit en co.*
1 kt. 1 lessnaar *v. Hengel.*
100 ps. kazen 1 kt. do. *v. Ommeren Rueb en co.*
20 oxh. wijn 28 kn. do. *Busing Schroder en co.*
16 coll. provis. en dranken *B. Sanier Suermondt en co.*
2 kn. boeken. *N. Lange en co.*
42 kn. glaswerk 4 do. bandwerk 1 do. horologie makerwerk *Tiedeman en v. d. Burg.*
100 vatjes haring 100 ms. aardappelen. 50 ps. kazen. 25 vs. boter. 50 hammen 5 ps. rookvleesch 56 vs. geslacht 5 kn. bier 5/2 pijp. do. 12 ankers azijn 28 coll. divers. en provis.. *Order.*

Van Sijdneij per eng. schip *Richard en William.* kapt. Stoek, agt. *Hunter Houtghton en co.*

Ballast.

Van Padang per ned. ind. bark *Jatie Liong* gez. Kiang Loen.

2278 pic. rijst 55 do. kassia $192^{80}/_{100}$ do. rotting 800 do. koffij. 16 do. notenmuscaat 2 do. foelie *Order.*
5 pic. was. 20 do. sago 55 do. benzoin 10/100 do. was. *Lim Hoa.*

Van Singapore per am. schip *Cohota* kapt. W. B. Gerrij agt. *Paine Stricker en co.*

Ballast.

Uitvoer.

Naar Rotterdam via Samarang per zweedsch schip *Oscar* kapt. Lagerklow.

50 kn. wijn *aanb. gebl. lad. v. Hambug.*
95 leggers arak 70 pic. rotting 379 do. zwt. peper 70 do. cassia vera 21 do. kaneel 658 st. buff. huiden 799 ℔. cochenille 278 do. uitschot 47 do. do. *Bahre en Kinder.*

Naar Shanghae per eng. schip *Sir Herbert Compton* kapt. Bro[illegible]

$1095^{1}/_{2}$ kisten opium. *aanb. gebl. lad, v. Bombaij.*

Naar Samarang per ned. ind. bark *Nawan Eljoesoer*, kapt. Mon[illegible]

1300 ps. toedoengs. 30 doz. eur. doeken 3 st. madr. chitsen *Ay*[illegible]
1 kt. glaswerk. *Metzendorff, Wilmans en co.*
1 schilderij (eur.) 2 pak muilen *Oeij Tiangdjoen.*
$650^{35}/_{100}$ pic. gambier *Said Mohamat Aijdiet.*
20 kn. 5 bn. eur. ongeb. katoen *Lim Kiat.*
20 pic. suiker. *A. Cormano.*
36 do. dammer. 6000 ps. led. zakken 1 kt. lampen. 2 ps. inl. b[illegible] doos. *Sie Yoetiang.*
1 bl. eur. ong. katoen *Sech Said bin Moht. Habessij.*
170 kn. thee 1 kt. chin. zijde goederen 4 do. zwt. verf 3 ton [illegible] gandaria *Oeij Ongtjan.*
2 kn. spiegels. 2 pr. lampen. 1 stel. caraf. 2 ps. bendiejass. 1 [illegible] gorgeletten. 4 ps. wollen badj.. 2 ks. kinder speelgoed. 6 ps. [illegible] cellijn 10 kn. cognac 2 do. madera 11 do. roodewijn 1 do. j[illegible] paijongs 4 pees bamb. hoed 3 pr. chin. muilen 1 kt. kind. s[illegible] goed *Sie Yoetiang.*
3 kn. cotonetten 2 bn. roodgaren 2 kn. gedr. katoen 1 do. wit[illegible] 3 bn. ong. do. 2 kn. gedr. do. 7 do. cotonetten. 1 do. steen[illegible] *Moormann en co.*
20 bn. goenij zakken *B. Kopersmit en co.*
1 kistj. papier *D. N. Buis.*
21 kn. eur. ong. katoen *Lim Kio.*
1 do. 1 pendule *Paine Stricker en co.*
3 do. eur. ong. katoen *Said Maht. Atas.*
25 kn. eur. ong. katoen. 66 pic. bladkop.. *Said Achmt. b. Djen*[illegible]
51 bn. ong. katoen *MacLaine Watson en co.*
25 vn. koolteer 50 do. meel. *H. Plump.*
1 kt. confituren 7 do. lengkeng 3 do. chin. gedr. vrucht. 2 do[illegible] vijgen 8 do. do. thee. 2 do. do. muilen 2 krandj. tabak 1 k[illegible] ler wierook. 4 ps. wollen dekens. 48. st. chin. goederen. 3 [illegible] ager ager 3 pr. chin. muilen 3 ps. bat. sarongs. 1 kt. eur. [illegible] dangs. $20^{17}/_{20}$ batav. bat. doeken 5 ps. do. do. slendangs 3 s[illegible] chitsen. 1 do. do. longcloth. 5 ps. arab hoofdbanden. 1 st. [illegible] zijde goederen. 1 koff. eur. parapluien. 1 md. chin. aardewe[illegible] do. do. borden 270 ps. do. kommetjes 3 pot gezt. gandaria *Salim bin Moht. Habassij.*
1000 sp. matten *Sech Moht. Bafada.*
2/1 pijpen madera *MacLaine Watson en co.*
2 kleerkasten *Zakara.*
1 kt. zijde garen 3 alkatieven *Sech Oemar Mokarim.*
2 kn. vrucht. *B. Kopersmit en co.*
5 kn. wijn *Metzendorff Wilmans en co.*
2 kn. chin. medicijnen 1 do. do. tabak 1 krandj. kommetjes 1 [illegible] thee 3 do. divers. goederen 12 st. zijde pangsie 3 ps. behan[illegible] linnen 100 sp. matten.
3 eur. wagen campt. *Adam en co.*
1000 sp. matten 20 kn. ong. katoen *Sech Awab Jawas.*
1 kt. meubelen 1 lampen. *gebr. Roselje en co.*
6 ps. arab mutsen 1 catje coralen. *Said Aloewie bin Hoesin.*

Naar Samrang en Soerabaija per ned. ind. schip *Ellen* kapt. [illegible]bert.

19 kn. ong. katoen *B. Sanier Suermondt en co.*
1 kt. muz. instrument. 99 stukken lood 2 kn. manufact.. *Bahre en Kinder.*
4 kn. lampen 1 do. lederwerk 2 do. pleetwerk 1 do. jap. goe[illegible] 1 do. stolpen 2 stoelen 3 pak nacht spiegels 7 kn. 2 ks. p[illegible] en dranken 1 do. boeken *John Pryce en co.*
1 kt. glazen 1 do. banket. *van Raet.*
125 kn. wijn. 23 do. bier 2 do. do. 50 vs. loodwit 2 kn. por[illegible] 2 do. kramerijen 2 do. zijde goederen 11 do. kramerijen 4 d[illegible] doeken 1 vat metaalwerk. 4 kn. kramerijen. 1 do. sarongs. [illegible] ijzerwerk 1 do. kat. doeken 2 do. lint. 5 vs. ijzerwerk 1 kt[illegible] visien 3 do. koussen 4 do. likeuren *Bahre en Kinder.*
9 ks. roodewijn *Adam en co.*
5 kn. blaauw katoen *B. Sanier Suermondt en co.*
1 kt. laken 1 do. manufat. 1 do. kramerijen 1 do. suikerwerk [illegible]
1 kt. vleesch 3 do. vrucht. 1 md. rolpens 2 vs. gezt. visch 2 [illegible] men 1 kt. likeur 100 vs boter *B. Kopersmit en co.*
8 bn. lijnolie 6 kn. meubelen 1 bn. laken *Bahre en Kinder.*
3 kn. lastiek *Bogaart.*
1 kt. slendangs 10 do. cambrieks *MacLaine Watson en co.*
3 kn. gedr. katoen 1 do. gewev. sarongs 6 do. wit katoen. 1 do. pandjangs 1 do. sarongs *Martin Dyce en co.*
4 kn. kat. goederen *Bahre en Kinder.*
1 kt. lampen 1 do. medicijn 2 do. monsters 20 vs. zeep 4 kn. cass. olie 21 do. glaswerk *John Pryce en co.*
2 balies jap. soija. 3 kn. lakwerk 1 do. stroo doos 1 do. [illegible] steen. *W. v. Ende.*
4 kn. groentens 2 do. vleesch en visch 3 vs. rolpens 4 do. [illegible] visch 1 do. groenten. *B. Kopersmit en co.*
20 kn. shirtings 10 bn. ong. katoen *Martin Dyce en co.*
1 kt. modewaren 1 do. linnen goederen *Bahre en Kinder.*

Naar Londen via Kaap de Goede hoop per eng. schip *Samara*[illegible] kapt Eschott.

95 ton kassia 863 coll. divers. *aanboord gebl. lad. v. Hongkong voor London.*
550 pic. rijst. 194 do. zwt. peper 4 kistjes en 2 coll. jap. goe[illegible] *MacLaine Watson en co.*
955 pic. suiker 23 do. dammer 8 kn. benzoin *Pitcairen Sym*[illegible]

Naar Boston via. Padang per amerik. schip *Buckeye* kapt. Tibbets.

4 vaten meel 20 kn. blikken en regalen *aanb. gebl. lad. v. B*[illegible]
300 pic. gomelastiek 89 do. rotting 37 do. gomelastiek 36 do. dammer 12 do. notenmuscaat. $1^{12}/_{100}$ do. foelie. 329 do. sui[illegible] leggers arak 211 pic. suiker. 40 bn. stroo. zakken. 40 catje[illegible] garen. *Paine Stricker en co.*

Naar Singapore per ned. schip *Ambarawa* kapt. Buiker.

210 coll. lijnwad. 173 balen do. 120 kisten do. 121 balen d[illegible] vaten zwavel 57 bn. kat. garens 339 tonn. steenkolen 1 b[illegible] garen 15 ks. olie 100 vatj. boter *aanb. gebl. lad. v. Liverp*[illegible]
10 kanonnen *B. Sanier Suermondt en co.*
$60^{70}/_{100}$ pic. niela. *Lim Hoa.*
120 st. bufl. huiden. 1 bn. katoen goederen. 3 vn. gezt. vlee[illegible] do, do. spek. 3 do. meel 3 kn. jap. lakwerk 8 coll. do. *Mc*[illegible] *en co.*
103 kn. cochenille *Paine Stricker en co.*
200 pic. gomelastiek *W. Steel.*
1 kt. batav. bat. slendangs 50 corg do. do. doeken *Said A*[illegible] *Satrie.*
121 pic. gomelastiek 29 do. gutha percha *Adam en co.*
6 kn. kat. goederen 1 do. rariteiten en jap. lakwerk *Martin*[illegible] *en co.*

Maatschappij van Toonkunst.

Musicale vereeniging van Heeren Leden der Maatschappij, op [illegible] 25 Februarij aanstaande, des avonds ten $7^{1}/_{2}$ ure, in het lok[illegible] *Harmonie.*

De Secret[illegible]
G. WILL[illegible]

Théâtre Français de *Batavia*.

Direction de M. Honoré Couget.

Lundi, 14 *Février* 1853.

Cinquième représentation du sixième mois de l'abonnem[illegible]

Une représentation de

HAYDÉE,

Opéra-comique en 3 actes, paroles de Scribe, musique d'A[illegible]

Gedrukt te *Batavia*, [illegible] W. BRUIN[illegible]